

**Posudek k uznání diplomové práce Mgr. Evy Purgerové za práci rigorózní:
Vznik, vývoj a jurisdikce mezinárodních trestních tribunálů**

Ve svém posudku vedoucího diplomové práce ze dne 20.5.2007 jsem mimo jiné uvedl:

Předložená diplomová práce nadstandardního rozsahu (104 s. vlastního textu a dalších 6 s. seznamu použité literatury a judikatury) se zabývá důležitými a dosud aktuálními otázkami vývoje mezinárodního trestního soudnictví, konkrétně jedné z jejích forem, ad hoc tribunálů OSN. Diplomantka prokázala schopnost úspěšně zpracovat poměrně velké množství dokumentů, především internetových zdrojů a judikatury, a literatury v češtině a angličtině.

Po formální stránce má diplomová práce poměrně logickou a přehlednou strukturu, která odpovídá zvolenému tématu. Práce je napsána čtivým a přitom odborným jazykem s minimem překlepů, autorka se ovšem musela vyrovnat s překladem mnoha výrazů z použitých dokumentů. Po stručném úvodu, ve kterém diplomantka zdůvodnila výběr tématu a cíle své práce, se II. kapitola věnuje historickému vývoji. Zde by však bylo přesnější místo „vznik soudu“ zvolit jiný název, protože jde o popis historie mezinárodního trestního soudnictví od prvních návrhů až po vznik Mezinárodního trestního soudu. Oproti této poměrně rozsáhlé kapitole jsou až neúměrně stručné kapitoly III. a IV., které se zabývají způsoby vzniku, resp. pravomocemi mezinárodních tribunálů ad hoc.

Těžiště práce ovšem spočívá v kapitolách V. a VI., které zkoumají Mezinárodní trestní tribunál pro bývalou Jugoslávii (ICTY) a Mezinárodní trestní tribunál pro Rwandu (ICTR). Vzhledem k tématu práce, které zahrnuje i vznik těchto tribunálů, má své opodstatnění i pozornost věnovaná historickým okolnostem konfliktů v bývalé Jugoslávii a Rwandě. Obě kapitoly pak shodně rozebírají vznik tribunálů a jejich Statuty. Pozornost je věnována věcné, osobní, místní a časové jurisdikci ICTY a ICTR, struktuře tribunálů (včetně jmenovitému obsazení tribunálů), řízení, trestům, jakož i spolupráci tribunálů se státy a s nevládními organizacemi. O něco podrobnější je výklad věnovaný ICTY, kde diplomantka blíže rozebírá z dosavadní judikatury dva případy (Tadić a Blaškić). Naproti tomu u ICTR podává formou tabulek přehled rozhodnutých a probíhajících případů.

Ke konci práce se diplomantka stručně věnovala vztahu ČR k mezinárodním trestním tribunálům, současné situaci před tribunály ad hoc a budoucnosti mezinárodního trestního soudnictví.

Práce je vhodně završena shrnujícím a hodnotícím závěrem, ve kterém autorka srovnává úspěšnost ICTY a ICTR. Zdá se, že se tak docela nepotvrdila teze formulovaná

v úvodu (s. 7), že ICTR nebyl ve své činnosti tak úspěšný jako ICTY. Logicky vysvětlila i nižší počet ukončených řízení u ICTR. S celkově kladným hodnocením obou tribunálů ad hoc a vzniku Mezinárodního trestního soudu však kontrastuje závěrečná úvaha, že by mělo mezinárodní společenství spíše zvážit přenesení odpovědnosti za vymáhání mezinárodního trestního práva pouze na státy (s. 104).

Vzhledem k žádosti o uznání práce za rigorózní je ovšem třeba klást na autorku přísnější požadavky. V rámci přípravy na zkoušku by také měla zvládnout širší okruh odborné literatury, včetně novějších domácích i zahraničních prací. Proto doporučuji, aby se při ústní obhajobě zaměřila na otázky, které zčásti rozvíjejí původní diplomovou práci, zčásti pak ji aktualizují. Vzhledem k úvaze o přenesení odpovědnosti za vymáhání mezinárodního trestního práva na státy se nabízí otázka plánovaného ukončení činnosti obou tribunálů OSN zřízených v 1. polovině 90. let (ICTY a ICTR). Jak se daří realizovat tzv. strategii ukončení činnosti (*completion strategy*)? Co bude s nedokončenými případy?

Téma práce se týká obecně mezinárodních trestních tribunálů, nemusí být tedy omezeno jen na ICTY a ICTR, i když bylo správné vyloučení tzv. smíšených či hybridních tribunálů. Přesto se klade otázka dalšího vývoje v této oblasti, zejm. srovnání Zvláštního soudu pro Sierra Leone a Zvláštního tribunálu pro Libanon.

Konečně v souvislosti s proliferací mezinárodních tribunálů (v kontextu se vznikem stálého MTS) je třeba položit teoretickou otázku, zda hrozí problémy s konkurující jurisdikcí mezinárodních tribunálů. Jaká jsou možná řešení?

Celkově považuji diplomovou práci Evy Purgerové za vyhovující k uznání za práci rigorózní. Proto ji plně doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 27.11.2007

Prof. JUDr. Pavel Šturma, DrSc.